

ALGEMENE BESCHOUWINGEN, 21 juni 2012

“Thuis, aan de keukentafel”

Geachte voorzitter en collega-raadsleden,

Politiek is keuzes maken, zeker in tijden van bezuinigingen. Maar denken we wel genoeg na over het effect van onze keuzes? Weten we wel wie het raakt en hoe? Daar wil de PvdA-fractie vandaag haar Algemene Beschouwingen aan wijden. Hoe onze keuzes aankomen aan de keukentafel thuis, zeg maar. Uiteraard kijken we aan het einde van onze Algemene Beschouwingen naar de keuzes in de Voorjaarsrapportage 2012.

Vorig jaar haalde ik de spreekwoordelijke Henk & Ingrid aan, die dachten hun vingers af te kunnen likken bij dit rechtse kabinet, maar van een koude kermis thuiskwamen. In twee jaar tijd is de verbouwing van Nederland volledig tot stilstand gekomen en het enige dat gezaaid is, is verdeeldheid, diepe verdeeldheid!

Zwaar teleurgestelde mensen wonen ook hier in de polder. U kent ze ongetwijfeld ook: een buurman, een collega of een kennis. De een heeft aan het begin van de crisis zijn baan verloren en zit nu mismoedig aan de keukentafel: hoe kunnen ze straks de hypotheek van hun rijtjeshuis nog betalen als de werkloosheidsuitkering stopt? Voor een bijstandsuitkering komen ze met een koophuis voorlopig niet in aanmerking. Maar verkoop in deze tijd je huis maar eens...

De ander kampt met haar gezondheid als gevolg van voortschrijdende reuma. De kosten voor de zorg blijven stijgen, het eigen risico neemt fors toe. Waar moet ze dat van betalen? En haar oudste zoon heeft een rugzakje vanwege zijn gedragsproblemen. Maar blijft dat rugzakje bestaan, ook als deze taak straks naar de gemeente gaat?

Voorzitter,

Er zijn ook gezinnen waar deze ellende allemaal samenkomt, die de ondersteuning meer dan anderen nodig hebben, hard nodig hebben. Maar met de stapeling van bezuinigingsmaatregelen zien ze hun moeizaam opgebouwde leventje wegvloeien. En de moed zakt aan de keukentafel tot onder het nulpunt, nu alle zekerheden als sneeuw voor de zon verdwijnen. Het vertrouwen in de politiek was al niet hoog, maar is nu helemaal weg.

Voor de Partij van de Arbeid blijft het adagium “*iedereen doet mee*” een belangrijke leidraad. In de door ons onlangs gehouden thema-avond Nieuwe Armoede bleek maar weer hoe kwetsbaar dit uitgangspunt is, zelfs in een relatief rijke gemeente. En hoe snel kinderen daarvan de dupe worden, zoals afgelopen week werd bevestigd in het databoek “Kinderen in Tel”. Dat mogen we niet laten gebeuren!

Aan de keukentafel vraagt de een zich af of het zin heeft de schuld aan de euro te geven? Of aan de moslims? De ander overpeinst of het zin heeft om bij de komende verkiezingen extreem links of extreem rechts te stemmen? Maar zij zien ook wel dat die partijen veel beloven, maar weinig reële oplossingen bieden.

En dan de gemeente, is die hen goed gezind? Gelukkig zijn de bezuinigingen tot nu toe niet op de inwoners afgewenteld. De lokale lasten zijn slechts met de inflatie verhoogd en een hond is toch een luxe. Maar ook bij de gemeente zal nog meer worden bezuinigd en hoe pakken die uit? De meeste inwoners zetten alles op alles om zelf het hoofd boven water te houden en zijn vast van plan niet aan te kloppen bij de gemeente, of – nog erger – bij de voedselbank. Gaat dat ze lukken? Vertwijfeld wordt aan die keukentafel nog een keer koffie ingeschonken.

Behoedzaamheidsreserve

Wat leren we nu uit dit verhaal? Wat kunnen we als gemeente doen om hen te ondersteunen. Gelukkig hebben we al afgesproken om de bezuinigingen eerst en vooral binnen de eigen begroting op te lossen: minder externen en ook de subsidies gaan mee naar beneden. In de VJR 2012 is duidelijk dat we daarin onze verantwoordelijkheid nemen. Maar wat kunnen we nog *meer* doen?

In ieder geval – en daar is dit college al druk mee bezig – zorgen dat straks de taken van het Rijk, zoals Awbz- en jeugdtaken, goed worden opgepakt. Dat daarbij het niveau en de kwaliteit van ondersteuning aan inwoners, die dat nodig hebben, op peil blijft. Of zelfs beter wordt. En mocht dat uiteindelijk niet voor dat geld goed kunnen worden ingevoerd, dan hebben we de behoedzaamheidsreserve. Een belangrijk potje om te zorgen dat we die sociale gemeente kunnen blijven, juist in onzekere tijden.

Banenplan

Het is allemaal belangrijk, maar is het ook voldoende? Nee, we zouden vele gezinnen pas echt goed helpen, als we werkloze inwoners weer aan het werk krijgen. En ondanks dat we dat niet zomaar voor elkaar krijgen, kunnen we ons niet veroorloven te wachten tot ze in de bijstand zitten en nog dieper zijn gezakt.

De PvdA is van mening dat we meer werk moeten maken van werk, daarvoor hebben we vorige jaren ook al aandacht gevraagd. Omdat we onze inwoners daarmee het beste op weg kunnen helpen om opnieuw zekerheid op te bouwen. Is dat gemakkelijk? Nee, zeker niet. Toch pleit de PvdA voor *een banenplan* om mensen, die graag willen werken maar geen mogelijkheid krijgen, weer aan het werk te helpen.

De sleutel ligt o.a. bij het bedrijfsleven in Haarlemmermeer. Hoe kunnen we die verleiden om weer mensen in dienst te nemen, ook al is het herstel van de economie nog niet echt zichtbaar? De motie 'social return' van enkele collega-fracties zal daar een bijdrage aan leveren, maar er moet meer en er kan meer. Bijvoorbeeld werkloze inwoners inzetten voor maatschappelijke taken die anders niet worden vervuld. Laten we hiervan profiteren, zowel in sociaal als in maatschappelijk opzicht.

Is het college bereid toe te zeggen om vòòr de begroting 2013 met een banenplan te komen waarin wordt vastgelegd hoeveel extra werkloze inwoners uit welke categorie in 2013 aan een baan worden geholpen? De Partij van de Arbeid is bereid daarvoor extra geld vrij te maken.

Voorjaarsrapportage 2012

U heeft al meegekregen dat de PvdA-fractie op hoofdlijnen tevreden is over de VJR 2012. Keuzes maken, vasthouden aan afspraken en zoveel als mogelijk de kwaliteit van onze samenleving in tact laten. Dan komt er een aantal zorgpunten boven.

Ten eerste de openbare buitenruimte. Daarin is in de afgelopen raadsperiode veel geïnvesteerd om het achterstallig onderhoud in het groen, de straten en speelplaatsen weer in te lopen. Heel belangrijk om de inwoners zich thuis te laten voelen in de eigen wijk, buurt of straat. Maar de tweede fase Vernieuwing Openbare Ruimte staat in de VJR vooral ingevuld met bomen, lantaarnpalen en beschoeiing. Is het college van mening dat we klaar zijn met de overige investeringen in de openbare ruimte? De PvdA staat immers nog steeds voor "Schoon, Heel en Veilig".

Ten tweede de startersleningen, die zo belangrijk zijn om nog enige beweging op de woningmarkt te behouden. Voor dit jaar zijn er nog middelen gevonden, maar hoe gaat het volgend jaar? De PvdA is van mening dat we dit instrument voorlopig moeten blijven inzetten. Hoe ziet het college dit voor 2013 en later?

Tenslotte

Voorzitter, collega's, ik ga afronden. De positie van de PvdA-fractie is duidelijk: bezuinigen is noodzaak, maar wel met de menselijke maat en een behoedzaamheidsreserve om de klappen op te vangen. Plus: een banenplan om inwoners, die buiten de boot zijn gevallen en niet zelfstandig terug kunnen, weer een kans te geven.

Ik dank u voor uw aandacht!